

NĂM THỨ BA. — SỐ 123

JEUDI 3 JUILLET 1919

LE COURRIER DE L'OUEST

ÉDITION EN QUOC NGŨ

DEPOT LÉGAL

AN HA

NHUT BAO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue, Cantho

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

CHỦ BÚT: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

GIẤ BẮN NHUT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG

BỒN CHỮ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3. 00
BÁN LẺ MỖI SỐ.....	0. 15

BỒN CHỮ LANGSA

TRỌN NĂM.....	3\$00
SÁU THÁNG.....	2 00

BỒN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7\$00
SÁU THÁNG.....	4,50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cantho.— Imp. de l'Ouest

VIN DE CHINE DIT ALCOOL MÉDICAMENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bổn Dược Phòng kính cho chư Quý khách ở xa, gán hay rằng: Nhà nước cho phép Bổn hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và đăng thông hành Lục-linh; nên bổn hiệu ăn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quý vị xem, đăng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Những Rượu thuốc của Bổn hiệu ngâm, kể ra sau này: Và có một thứ Thuốc ho thiệt là hay lắm, hiệu là: TRUNG-HUỆ CHỈ KHẢI THỦY, bất kỳ ho lâu mau, hễ uống vô nội trong 24 giờ thì thấy bớt liền;

Gia mỗi ve 0\$30, mỗi lố 12 ve 3\$00; Như chư Quý Ông muốn mua gởi thơ cho Bổn hiệu thì bổn hiệu sẵn lòng gởi thuốc lại lập tức.

TRANG CÂN PHONG THẤP TƯỚU

Rượu thuốc này, lựa ròng những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng chắc rằng: rượu thuốc này, phép tẩm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và lại làm cho máu chạy đều, thiệt là một thứ rượu thuốc rất oàn thần hiệu.

Nó trị bệnh như: đau phong, tay chơn phù thũng, da thịt sưng nhức, đau lưng mỗi gối, tê tay tê chơn, đau nhức trong gân cốt, các chứng thũng độc đi đứng chằnggan, đau nửa toàn mình, (kêu là bán thân bất toại).

Thì dùng, hoặc uống hoặc thoa cũng đều hiện nghiệm cả thấy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi, lại còn làm cho ăn mau tiêu, máu chạy đều, sanh tinh huyết

Uống thuốc rượu này rồi thì tinh thần khỏe hẳn hơn lúc trước trăm phần người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giới luôn luôn, cả đời khỏi lo bệnh hoạn.

CƯỜNG CHƯỞNG BỎ HUYẾT TƯỚU

Là một thứ Bí-Truyền-Lương-Phương, chọn rất ròng những thuốc tốt thượng hạng, quý trọng vô cùng, lại có gia thêm Nước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc này. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng chắc rằng: Thứ rượu thuốc này là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người

Sắc dục quá độ; như: đau chướng mặt, thân hư di tinh, Dương-Vật-Rất-Cũ đau lưng mỗi gối, khí huyết hao kém, tứ chi mỗi mệt, đờn bà dương kinh không đúng, bạch đới xích-dải đờn bà sanh đẻ yếu đuối da mặt mét vàng.

Chẳng luận đờn ông đờn bà, các chứng bệnh thuộc về bệnh hư bệnh tổn thấy đều dùng được. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết, khỏe khoắn tinh thần những người không con uống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ nóng vật thực ăn không tiêu, tích trứ trong bao-lữ.

Hễ uống rượu thuốc này thì đau bệnh chỉ nó trừ cũng nói.

BÁ BO-VỆ SANH TƯỚU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sanh thì trong mình khỏi mang tật, bệnh ít sanh. Còn như mạng sống của con người là bởi nhờ nơi khí huyết sung túc. Chớ như những người tinh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, tứ chi rú liệt, lỗ tai lùng bùng, con mắt mờ mịt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái cật đều hư

Bổn dược phòng hằng da tâm chú ý, tiêm Phương kia thể họ hết sức mới chế ra đăng một thứ rượu thuốc Vệ-Sanh này, hễ ăn hư thì bổ âm, dương hư thì bổ hươg, chẳng luận trẻ già, đờn ông đờn bà, người nào khí hư huyết bạc, thật dấy kém hao, hễ uống rượu thuốc này thì đăng tráng tinh sanh huyết, chẳng những là đăng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiêu trừ bá bệnh.

Uống rượu thuốc này đăng thường thì đăng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiệt là một thứ Vệ-sanh chi tánh được đó

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HO-CỐT-MỘC-QUA-TƯỚU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hổ-cốt và Mộc-qua, bổn dược phòng chẳng nài công khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiệt tốt hiệp lại mà làm ra thứ rượu thuốc này, ai có bệnh như sau đây, hễ uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền

Đau trong xương, tứ chi rú liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trệ, như: đau phong, các thương thứ tích, cốt khí tim la.

Nếu ai có các chứng bệnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dị thường, thiệt là một thứ thuốc hay đệ nhứt.

Bất kỳ đờn ông đờn bà, hễ uống nó cho thường thì mau tiêu hóa vật thực, lại thêm khí lực bội gia, khỏi lo bệnh hoạn về sau mà lại đăng sống lâu thêm nữa

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TƯỚU

RƯỢU THUỐC BÌM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, hoạt lực thơ can, ấy là một thứ thuốc bí truyền linh nghiệm đệ nhứt.

Các chứng phong thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trừ được, còn như đau lưng, nhức tay, mỗi chơn, đau trong xương, hay dục gân, hoặc bị tị bị đánh mà sưng mình, hay là tay chơn bại hoại. Các chứng ấy hễ uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bệnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy thứ rượu thuốc này của bổn Dược-Phòng ngâm tại tiệm và mỗi khi ngâm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chẵn, hiệu Trung-Huệ Dược-Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư quý khách ai muốn dùng thử thì xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhân để hiện Trung-Huệ Dược-Phòng thì chẳng làm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gởi thơ để chỗ ở cho ký lưỡng thì bổn Dược-Phòng sẽ gởi thuốc đi tức thì, xin quý khách thử qua sẽ biết.

TRUNG-HUỆ-DƯỢC-PHÒNG.

89 Rue de Paris Cholon.

Cac nhà Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho dặng mạnh giỏi, thì hãy hỏi thăm mấy người lớn cùng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI nhứt hạng bảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán rông những thuốc nhứt hạng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng nới, không khi nào thấy người Annam tới mua mà bán mất hơn người Tây đâu.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thứ rượu này dùng mà bỏ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người dờn bà có thai dùng thì con mình sanh ra có da thịt và mạnh giỏi.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau.

BÁN RÔNG THUỐC THƯỢNG HẠNG
và nhiều hiệu có danh tiếng đầu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE DE MOLINIER**, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trữ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì ngừa dặng các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kê tên trên đó, và có bán các thứ thuốc, khác cũng hiệu nghiệm vậy.

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 60.000

Hàng này của Longsa và Annam hàng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắc một đến là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella

Làm rông bằng nước mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khi trả tiền trước.

TÊN

Trương-văn-Hanh

Sadec

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành hấp mướn đèn khí đá (carbure) heo cuộc quan, hôn, ao, ế, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ, khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông tốt hượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin, giầy hàm-ét đủ cỡ dặng theo kiểu kim hời. Quý ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gởi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký lưỡng mà gởi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà họ mà lãnh đồ và đi cho giá đồ phụ dùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix couran)

Trương-văn-Hanh.

Cầnkhái.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1.— Vinh-khánh thăng bình.	8.— Một lời mà giửt.
2.— Phấn giáo-huấn.	9.— Lời diễn thuyết của ông Hội-
3.— Kinh cùng chư khanh/quan.	đồng Trạch.
4.— Đoàn thể của Chêc.	10.— Hí tin. Ai tin.
5.— Các nhà nòng nọc quang phòng lấy	11.— Văn Uyển
6.— Mừng quan Phủ Vĩnh.	12.— Thấy thuốc ký tình nhau.
7.— Chương trình cuộc vinh-khánh	13.— Nam-kỳ Thời sự giá bạc giá lúa
thăng bình	14.— Một cặp oan ương

VINH KHÁNH THĂNG BÌNH

Tờ giao-hòa đã ký tên rồi hôm ngày
thứ bảy 28 Juin 1919.

Các Phái-viên Đức-quốc đồng nhận chịu 25 điều buộc của chư Liệt-Cường Đông-minh. Ngày thứ bảy 28 Juin 1919, các Phái-viên Đức sang qua Pháp-Quốc đã ký tên tờ giao-hòa giữa chư quốc Đại-Hội.

Vậy kể từ đây: Càng qua đã giửt, khỏi lửa đã tang, các nước và các thuộc địa, nhà-thờ chuông đồ, đình miếu trông reo, nơi thành-thị chỉ thôn quê, nhà nhà cờ treo rực rỡ, người người trời giọng ca xang, tỏ dầu mừng vinh-khánh thăng bình, thiên niên hòa hảo.

Chúc cuộc thăng bình vạn tuế vạn tuế!

Phân giáo huấn

TRƯỜNG-HỌC-TRONG (INTERNAT) TẠI CANTHO

Đường giáo-huấn trong cõi Đông-Dương càng ngày càng rộng mở thêm rộng, ấy cũng nhờ ơn nhà-nước Đại-pháp bảo hộ muốn cho quốc dân ta được hóa hóa phần học thuật ngời ngời các nước văn-minh bên n. iêng Âu, Mỹ. Ấy đó, trên đã quyết lòng mở mang dân trí, dưới là nào không hớn hờ vung theo. Ai cũng rõ biết rằng: muốn việc dựng tấn hóa cũng bởi có phần học thức cả; là vì: học sở dĩ phá ngu, hễ là phá được cái ngu trong óc rồi, tất nhiên tư chất thông minh hẳn đạt, tiếm cách này bày thế kia cho ích nhơn ích kỷ. Khắp Hoàng-cầu nước nào cũng trọng sự học tất cả, kẻ có học, nếu muốn đuổi-dòng theo đảng hoạn, chen lẫn cửa công hầu thì cũng là vinh diệu tở tở; còn muốn sang qua đảng công-nghệ thương-mại thì trí cũng đủ sáng kinh-luân tiện bề thêu hoa dệt gấm. Bởi vậy: Học GIÁ NHƯ UỐA NHƯ ĐẠO lại có câu: HỌC ĐẲNG NHƯ GẮM THEU HOA, CÓ VĂN CỐ CHẮT MỚI RA CON NGƯỜI.... Rất hay....! rất đẹp....!

Nhà-nước đã chẳng nài hao tốn bạc muôn bạc triệu thuyết lập các Học-đường toàn cảnh Đông-Dương từ Nam chí Bắc, chọn những giáo-sư tài bộ dạy dạy dỗ con nhà Annam ta mau thông mau hiểu cái đường học thuật phần trí thức theo thời đại này. Thiết là vô lộ chi ân của nhà nước Đại-pháp đem rưới trong cõi Nam-châu vậy đó.

Mới đây, tại Cẩn-thơ, nhà-nước đã lập thành một cái nhà trường lớn gọi là trường-học-trong (internat) để nuôi các sĩ tử ăn ở tại trường mà trau dồi kinh-sĩ. Trường-học-trong này cất bởi năm 1917 đến nay mới hoàn thành, ngày 15 Septemb्रे tới đây sẽ khai trường, thiết là một tòa rất nền to tát xinh đẹp lắm

theo kiểu kim-thời khéo léo lắm, trông nội xứ Nam-kỳ này chẳng có nhà trường nào bì kịp!.....

Trường cất nhám chỗ có gió từ mùa mát mẻ, dựng phòng cách vệ sanh cho sĩ tử ở học khỏi bệnh oạn. Hai dãy lầu lớn thình thình, cao vợi vợi, trên có đường, tủ sách sê, dưới có bàn, ghế tinh di, nhà tắm, nhà ăn, chỗ ngồi, chỗ chơi để cho học trò hững duợt khi máng giờ rất nền thú vị. Tăm rữa thì có nước máy lóng trong, ban đêm thì đèn điện chói sáng tỏ ban ngày, tiện cho học trò viết bài đọc sách. Ngoài thì bốn phía tường gạch bao dẫn, nghiêm cấm học trò chẳng được vào lai chốn thị thiếng e xao lãng việc bút nghiên đèn sách.

Trường Đại-Học này cất rồi: tính số tốn hết thấy gần một trăm năm chục ngàn đồng (150.000\$), thiết là một cuộc rất to rất lớn của nhà-nước tạo lập dựng bỏ hóa phần trí thức học thuật cho quốc dân ta.

Các nhà Annam ta nhứt là mấy tỉnh miền Hậu-giang đây: Châu-độc, Long-xuyên, Sađéc, Sôctrăng, Tràvinh, Bắc-liêu, Rachgiá, Hàtiên, v...v... cũng nên thừa dịp may mắn này cho con vào Trường Đại-Học (Collège de Cantho) (Internat) trường-học-trong mà ôn nhuần kinh sử. Nhà-nước có chọn các giáo-sư tài ba giỏi giần chuyên cần dạy dỗ các học trò trong trường đó.

Về tiền cơm áo nuôi học trò ở ăn trong trường theo tờ châu-tri ngày 12 Juin 1919 của quan Tham-Biện chủ Tỉnh Cẩn-thơ thì trọn năm (10 tháng học) 90\$, còn ở tại trường ban ngày, ăn bữa cơm trưa, tối về nhà mình thì trả 45\$, tiền y phục 20\$, tiền ở học thì dần tháng phải đóng. Bất kỳ nhập trường ngày nào, tới cuối tháng đó thì cũng kể là 1 tháng. Quán áo của học trò thì về phần nhà-trường chịu phát cho. Người nào muốn cho con vào học trường đó, phải gửi đơn trước ngày 5 Septemb्रे 1919

mà xin nơi quan Đốc-học trường tỉnh Cẩn-thơ và muốn hỏi thăm điều chi khác nữa về sự nhập trường, thì cũng do nơi quan Đốc-Học đó.

Vậy chừ, tôn, vị nào muốn cho con vào Trường ấy mà học, xin nhớ rằng bữa 15 Septemb्रे 1919 là bữa khai trường, hãy gửi đơn xin trước; chớ sở dĩ từ nhập trường đã định cho có một trăm lều mà thôi.

Hỡi ai ơi! muốn cho thông pháp luật, muốn bảo thủ lợi-quyền, muốn hóa khai trí thức, muốn chen lẫn hoạn đồ, muốn tấn-bộ văn-minh, muốn hưởng phần về-vang sung sướng...., Thế thì phải học mà...Chữ rằng: Vạn sự TÙNG NHO GIẢ XUẤT....có phải à.....!.....?

Phạm-kỳ-Xương.

Kính cùng chư khán quan

Bốn quán rất cảm ơn chư tôn có lòng huệ cổ mà nhận xem tờ An-Hà Nhựt-Báo từ ấy đến giờ, ấy là phần chư tôn giúp cho bốn quán dựng vững bền tuấn nghiệp; còn phần bốn quán đây chỉ lấy tâm nhiệt thành đem hết chỗ nghe chỗ thấy mà truyền bá ra để đáp đền ơn cò cạp với chư tôn và quốc dân ta trong lúc này. Vậy mới phỉ lòng của bốn quán.

Sau đây, cho dựng tiện bề chiêu đón trong các đều tôn kén: Bốn quán kính nhắc chư tôn vị nào mua báo An-Hà hoặc mới mua hoặc máng năm rồi mà chưa đồng tiền, xin lưu ý giùm mua mandat gửi giúp ích cùng bốn quán thì ơn của chư tôn rất trọng rất trọng.

Bốn quán cần cáo.

Đoàn-thẻ của chệc

Cũng vì thành Giao-Châu "Kiao Tchou" mà nhà nước Nhựt-Bôn đành cai trị chẳng chịu để cho dân Trung-Huê giữ lấy, như hồi chưa bị buộc làm tờ cho Đức-quốc mượn 99 năm.

Bởi cơ tranh Giao-Châu cùng Nhựt-Bôn chẳng được, Chệc cố bèn, ngày đêm n. em dâng trên cay mà chẳng làm chi nổi, dùng thói cũ là một môn "tây chái" (boycottage) hàng hóa của Nhựt-Bôn. Thiết bọn Chệc rất đồng lòng hòa hiệp nhau lắm, hễ là đảng loại "tây chái" thì nhứt nhứt món vào của Nhựt-Bôn làm ra bán thì chúng nó chẳng thèm dùng, tránh, ghét người Nhựt dường như tránh mấy người đã nhiễm bệnh dịch-lệ (peste) vậy. Trót vài ba tháng rồi, tại Thượng-Hải và Hưởng-Cảng những hàng hóa của người Nhựt chất đống mà ngó chẳng bán được cho Chệc món nào hết. Lần lần sự "tây chái" tràn đến Singa-pore càng lây lừng hơn nữa. Nhựt, Tào 2 bên đều cố oán nhau, chệc không dùng đồ của Nhựt, còn tàu dò của Nhựt chẳng thèm rước hành khách Chệc quá gian. Ấy vậy việc xảy tới của Tào, Nhựt thế nào chưa ắc? Chớ ngày nay sự tây chái hàng hóa của Nhựt-Bôn đã lần vô đến Saigon rồi, có lẽ thông thuyền này sẽ đến các tỉnh xứ Nam-kỳ này!

Chệc lúc này thế khi nhiễm khuẩn 2 chữ tây chái trong óc sao chớ! Như mới đây, tại Mỹtho: Chệc đồng lòng không chịu dùng đèn điện của một người Langsa lãnh cho mượn sở điện khí trong tỉnh. Đồng hẽ dùng đèn lửa mà thấp đèn chúng nó truyền tin đến tỉnh Bentre và Sađec cũng làm như vậy. Chúng nó cố hận Nhựt-Bôn, tây chái hàng hóa Nhựt-Bôn, sự đó chẳng ai nói; chớ với người Tây langười cho chúng nó ở đậu, gìn giữ cuộc sanh nhai cho chúng nó; có lý nào mà chúng nó lại vì 1,2 cái tiền sự

mà làm cho nặng bụng người chủ đất cả! Không lẽ người ta là người có quyền thế lại đi khờ gì mà chẳng kiếm phương cách nào mà áp chế chúng nó sao? Hỡi Chêc, đồ bay khời!.....

Thiết nghĩ: Chêc có thói dùng sự tẩy chái hàng hóa của nước nào mà chúng nó có đều bất bình chi đó, vì chúng nó sợ ý rằng: đang thương mại công nghệ ở miếng Cức-Đông này có nước nào hơn chúng nó được, nên mới làm như thế. Bởi vậy, chêc rõ thấu người Annam ta bề thương mại công nghệ trăm phần chưa dạng một, vật dụng chưa chế tạo ra được thế nào cũng phải tới chúng nó mà mua bán. Cũng như: kiến hồ, miếng chén đi dăng nào cho khỏi tay chúng nó, dần chúng nó có hĩ hạt tì thế nào, ta cũng đến mà giao tiếp đang thương mại cùng chúng nó mà thôi.

Chớ phải chêc giả ngộ tẩy chái lúa của Annam ta một chuyện thứ chơi.... coi ra thế nào?...!

Chắc là Annam ta phải đến mà năn nỉ với chúng nó mua giùm chớ gì?...!..!

K. X.

Các nhà Nông cũng nên quan phòng lấy

Trước đây Chử-bút của Bồn-báo có luận một bài về việc khách-trú buôn lúa, rươi nước trộn cát, buôn gian bán lận, làm cho mất cái giá-trị hạt lúa trong xứ Nam-kỳ ta vậy. Mình đã làm ra cho sạch sẽ khô-khan, họ lại đem vào bùn lấm ăm-mục. Không những là hại cho các nhà xay gạo đó mà thôi; lại càng hại cho các nhà nông ta nữa. Bởi vì chúng nó rươi nước hoặc trộn cát thì lúa để lâu phải ăm-mục, chừng xay ra tấm nát gạo vàng, bán không được giá; mà hệ họ bán không được giá chừng nào thì họ lại càng mua rẻ với mình chừng ấy.

Nếu họ mua rẻ bao nhiêu thời các nhà nông ta lại càng bị hại bấy nhiêu; thành ra chêc với khách ăn tham mà Annam thiệt hại, dường ấy ta có thể oán được chăng? Nay xin nói tóm lại đây một vài điều họa may cũng có giúp ích cho các nhà nông đang quan phòng trong cơn buôn bán lúa với khách như sau đây:

Điều thứ nhất.— Cách bán cân, họ có nhiều thứ ấu gian lận, cho nên người Annam ta không có mấy người dám bán bằng cân là bởi thế. Hồi trước thì họ chêm con rùa (mặt cầu) bầy giờ họ lại dũa cái khoen nhíp ở trong, cái khoen này, những vị nào chưa biết máy nói nghe cũng khó hiểu được, nhưng cũng còn cách thế trị họ, vậy xin nói cách quan phòng kẻ cân gian mà thôi. Ta muốn quan phòng kẻ cân gian không có cái gì đủ làm bằng cơ như thế này. Lúc chúng nó bình cân rồi ta lấy cân nhỏ cân làm riêng ba bao lúa, song không phải cân mỗi bao nặng bằng nhau. Giả như, bao thứ nhất 50 kilos, bao thứ nhì 20 kilos, bao thứ ba 30 kilos tức là 100 kilos, rồi bỏ lên cân lớn (cân/bùng) mà cũng không phải bỏ một lần, hoặc khi bỏ bao 30 kilos lên trước, rồi coi có phải là 30 kilos hay không, lại bỏ bao 50 kilos lên rồi phải coi có phải là 80 kilos hay không, kể bỏ bao 20 kilos lên coi cho đủ 100 kilos thì cái cân ấy họ không có sửa vậy. Nhưng mà cũng chưa đủ làm tin được nữa, ta phải để nguyên 3 cái bao đã thử đó, cân một hồi ta phải dĩnh lại đó mà thử như trước; nếu có sai giêng một chút xiển nào, thì cân ấy họ có sửa. Còn cách coi cân, hệ họ cầm trái cân thì mình cầm khóa, nếu không vừa ý mình thì mình không khóa lại; hoặc họ cầm khóa thì mình cầm trái cân, họ biện mình cũng biện mới được. Còn như những rươi là nửa kilo đó, theo phép buôn bán lúa thì không có phép biên ký chi hết, nhưng cũng có hạn chế: như họ được ba lần rươi thì ta

được một lần, họ được sáu lần rươi thì ta được trọn một kilo, được phép biên vào sổ.

Song mỗi lần gặp có dư rươi thì ta phải bỏ và đếm lên cho biết lần này là lần của ai mà làm bằng cơ. Ấy là: việc phòng bị cách bán cân như vậy đó; dần họ lãnh lợi đến thế nào cũng khó mà ăn qua ta được.....

Điều thứ nhì.— Cách bán lường, ông tre dè miệng giả; ấy là sự thiệt ở trước mắt, mà họ cũng còn có chỗ ăn gian mình được nữa. Bởi vì ai cũng biết cái giả litre của nhà nước định ra đó là một thứ giả công-bình nhất định, mỗi cái nào cũng 40 litres mà thôi; thế mà chúng nó giám hạ cái dây xuống rồi hàng lại, hoặc 42, 43 litres không chừng. Lúc nó giả giá với mình, thì nó cân cái giả nguyên chừng nó đóng lúa thì nó lại tráo cái giả sửa. Ôi! những người vô-tình, làm sao mà nhìn cho ra được, là vì hai cái nó giống nhau như một vậy. Lại còn thứ nó làm đến thậm giả-mau nữa, bỏ cả phép nước, không dùng giả litre, làm riêng ra một thứ thùng thiệt, nó lại đặt ra làm hai tên, thứ thùng nguyên, thứ thùng động, hoặc để trắng hoặc sơn đen, nó đóng thiệt cân tròn như ống chỉ, hoặc nó dốt pháo tre mà bỏ trong, cho nó dặng cẳng ra cho thẳng, hoặc nó hặng riêng ra một thứ thùng lớn hơn, cũng giống nh nhau vậy: để mà tráo-hậu như cách giả litre đã nói trên đó (người Annam ta bán lúa thường đã bị mắc lừa hai thứ gian xảo này nhiều lắm!)

Nếu trong hai cách ấy, mà có người được thấu rõ rồi; thì nó lại ăm-mưn mà sắp đặt ra cách khác: hoặc khi đương lúc đóng lúa, coi-thẻ giả đó, nó sắm một người ngồi một bên mình cứ kiểm chuyện hỏi chúng nó ở đâu bên Tào mới qua Annam nói nói cười cười, làm cho mình lóng nghe mà lộn thế; hoặc là nó cứ hỏi

thăm mình những chuyện đầu bồi tiểu niên le le lảo lảo không ăn thua gì cả, mà thẳng trao thẻ thì chớ nhấc đó mới trao. Hoặc là nó lại dụng bề-hạ của mình mà cho một chút dĩnh tiền, đóng mà còn dùng lác thêm nữa; ấy là cách bán lường-gia, mà cũng còn có chỗ lợi hại như vậy đó.....

Điều thứ ba.— Còn thứ giao-thiệp ăn dầy lẫn mỏng nữa. Cách này không phải gian-xảo tầm-thường việc nhỏ mọn, như mấy hạng đã nói trên kia vậy. Tỉ như, mình có mười ngàn giả lúa, mà lúc này mình muốn bán; chiếu theo thời giá bây giờ là 3\$40 một tạ, mình bằng lòng bán, nó cũng bằng lòng mua, mà nó lại nói rằng: chuyển này ghe đã đầy rồi, để chừng một hai trăm đồng bạc cọc mà làm toa (giao kèo) hẹn thì chừng 10, 15, 20 ngày, mà buộc mình phải làm tờ phòng hồ một tháng; vì việc sông suối ghe có sự trễ nải, như có quá kỳ hẹn thì ta dặng phép bán lúa cho người khác, bạc cọc nó chịu mất, cái thẻ ấy mới thiệt là thẻ "điểm-cháy" cho chớ. Nếu rươi gặp lúc lúa sục giá nhiều, thì nó liêu bỏ một hai trăm đồng bạc ấy, mà mình phải hại to; còn trong tháng giao kèo ấy đầu lúa có lên giá thế nào, mình cũng không dặng phép bán cho người khác có lợi thì mình không dặng hưởng thêm, có hại thì mình hại to hơn hết. Thế mà cũng có người dụng đường với nó như vậy nữa.....

Những lời nói trên đây, là cái giá-tam của khách-trú một là buôn lúa rươi nước trộn cát, làm cho mất giá-trị hạt lúa xứ Nam-kỳ ta, hai là chẳng tuân phép nước lộn giả sửa gạo, nay điều-ngòn thế này, mai lưu truyền chuyện khác, mà gạt gẫm người nhà quê ta biết là bao nhiêu lần.....

Bản-báo rất bất bình mà kêu nài đây, song còn e báo-giới quốc-ngữ ít thấu tai Chánh-phủ đặng. Vậy xin các ông Hội-đồng-canh-nông và các ông chủ-hội Nông-nghiep-tương-tế kêu nài với Chánh phủ xin những điều lệ mà phòng-bị chúng nó mới được. Xin các ông đem lòng chiếu cố mà binh vực cái quyền lợi của quốc-dân mình.

A. H. N. B.

Mừng Quan Phủ Vindh Ở ĐẠI-PHÁP MỚI VỀ

Ông Nguyễn-văn-Vinh Tri-phủ nhứt hạng, thường thọ Ngũ-dãng-bửu-tinh (Chevalier de la Légion d'honneur) trước đã ngồi Chủ-quận tại Ômôn (Cáthor), nhảm lúc Âu-châu nổi cơn khói lửa, nãi ai phụng-lệnh điều đình mấy muốn lính và thợ Annam sang giúp Mãn-quốc đến nay trót 3 năm trời ngài hết lòng vì nước ngày đêm lo lắng phần trách nhiệm đặng hoàn toàn. Thiệt là có công dày cùng nhà nước đó.

Nay ngài đắc lệnh vinh qui, quá gian chiếc lân «Sphinx» về đến Saigon rồi ngày thứ hai 23 Juin 1919.

Đồn quán kính đôi lời tỏ ý chào mừng ngài và khen ngài là một người hữu công lao với quê hương cùng Mãn-quốc, nay ngài trở về đây, thiệt là: y cảm hồi hương biết bao nhiêu là vinh diệu.

Thậm hĩ, thậm hĩ.

AN HÀ NHỰT BÁO

Chương trình khánh hạ CUỘC LỄ HÒA-BÌNH

Hội sắp đặt cuộc lễ Hòa-bình nhóm đã hai kỳ mà bàn tính, kế kỳ thứ ba là chiều ngày 20 Juin, định xong chương-trình cuộc lễ như vậy:

Thứ bảy 12 Juillet

Sớm mai. — Làm lễ tại nhà-thờ nhà-nước Saigon cho những người mạng tang sa-trường.

Chiều. — Dựng cỗ đèn và đua tranh đèn lồng.

Chúa nhật 13 Juillet

Sớm mai. — Hát lễ Te Deum tại nhà-thờ nhà nước Saigon. Những cuộc lễ của Cerele sportif bày bố.

Chiều. — Nơi đường Catinat treo bông và tranh-dua mặt tiền chương-dự đẹp đẽ. Dựng cỗ Annam và Chi-na. Những cỗ nào chương tốt hơn hết thì được thưởng bạc.

Tối. — Lễ đèn nơi sông Saigon và đốt pháo bông.

Thứ hai 14 Juillet

Sớm mai. — Diên binh tại Boulevard Norodom. Kéo binh đi dưới kỷ thắng dài và bày lòng trước bia-tích những người tử trận.

Chiều. — Đua ngựa, Đua ghe (bơi đua) tại sông Saigon.

Tối. — Đại yến tại Toàn-quyển phủ Lê và cuộc chơi tại Cerele des Soldats et Marins. Hát bóng giữa trời, nơi chỗ nhà hát tây (Place du Théâtre).

Cuộc lễ Hòa bình sẽ chơi tại Đông-Dương trường ngày với bên Chánh-quốc.

M. Albert Sarraut

Theo tin "Vô tuyến điện tin" thành Lyon gởi qua ngày 20 Juin 1919 cho hay rằng: Ông Albert Sarraut quá gian chiếc hòa luân thuyền "Paul Lecat" về đến Marseille rồi quí thể ngài được binh an vô sự.

Một lời mà giũt

Thấy Mầu-Đơn đáp từ bài "NAN PHÂN BIỆT THIẾT HƯ" trong báo An-hà số 121. Lời nói xần xớm, chắc chúa, làm cho Hòa-Thượng không muốn biện bạch với trường thiết phụ nhơn. Phạm muốn đặng báo cái lầy, trả lời, hay là công luận đều chi, ít nữa cũng phải dùng lời tao nhã, lấy nghĩa lý mà phân, có đạo ăn nói lỗ máng không có lễ-nghi, dẫu Bản-tăng có lỗi chớ nào, có nói cũng phải kiên oai Phật, không sợ lỗi đến Thiên-Đình, cũng phải sợ Lục-châu người chê cười, dờn bà sao ăn nói hỗn hào, với người trưởng thượng, lời nói như tát nước bề, nói ngan nói dục bởi một đàng trả lời một ngả, rồi kiếm chuyện khác mà nói có phải vậy đâu! Ăn nói gì mà cộc cằn vậy? Nền Bản-Tăng để chư khán quan cứu đoạt, coi ai phải quấy thì trong lục-châu cũng dư biết lựa phải trả lời cho nhiều. Vậy bản tăng phải nhả tâm mà đọc câu: Ngũ huấn giai không độ nhưt thiết khổ ách.....

Sau đây xin ông sai M... chờ kêu rêu Hòa-Thượng làm chi để cho khán quan và các nhà Báo-Quán xem mà phán đoán.

Mông-Gian: Minh-Chánh Hòa-Thượng.

Bài diễn-thuyết

Của ông Trần-trinh-Trạch Quản hạt Hội đồng Baelieu Nông nghiệp Tương-tế hội Hội trưởng đọc đũa tiệc rượu đại quan Nguyễn-Soái Nam kỳ ngày 6 Juin 1919 tại nhà việc làng Vĩnh-lợi (Baelieu).

Kính quan Nguyễn-Soái.

Kính quan Tham-biện

CÁC ÔNG,

Ngày nay chúng tôi lấy làm vinh hạnh mà được tiếp rước quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ cùng quan Chủ-tịch và các quan viên chức sắc Tây Nam trong tỉnh vào đũa hội quán của chúng tôi.

Quan Nguyễn-Soái là người đứng khai sáng hội Nông-nghiep Tương-tế trong Nam-kỳ. Nay người đến viếng hội của chúng tôi thì chúng tôi càng vinh diệu càng khoái chí mà lo lắng cho hoàn toàn cuộc lợi dân ích quốc của chúng tôi gây dựng ra đây.

Bấm quan Nguyễn-Soái, hội của chúng tôi lập ra đã hơn 6 tháng rồi; nay ngài đến đây làm cho hội được thành danh.

Ấy là điều chúng tôi ước vọng bấy lâu nay được vậy chẳng những là làm cho chúng tôi toại lòng quên hết công cực nhọc xưa rầy mà thôi, mà lại làm cho chúng tôi phỉ nguyện ao ước.

Quan chủ tịch của chúng tôi đã sáng lòng vừa giúp chỉ dẫn chúng tôi; còn ông Loye cũng hết lòng khuyên bảo. Hai ngài thấy đều có mặt nơi đây và chúng tôi nghĩ cũng oèn thừa lấy diệp này mà tỏ lòng cảm tạ. Tuy hội chúng tôi có người giúp như vậy mà ngày nay mới có 136 hội viên mà thôi, song tính số hùn về Nông-nghiep Tương-tế ngân-hàng thì được 2.248 phần hùn.

Dòm số hội-viên thì ai cũng cho là hội không phát đạt. Song tính số phần hùn và tính số tiền bạc vay hỏi đến ngày nay thì hội thiệt là thành vượng.

Chúng tôi khởi sự cho vay kể từ tháng Février mà thôi, mà đến ngày 31 mai 1919 số vay hỏi được đến 291.191\$16.

Chúng tôi ước xin sao Chánh-phủ chịu bảo kết đặng cho chúng tôi có thể có sẵn một số tiền lớn, để ai đến vay chúng tôi xuất tiền ấy mà cho liền rồi dợt bạc trên ngân hàng gởi lại chúng tôi sẽ huân lại. Được như vậy thì hội của chúng tôi mới được giãn tiện mà tấn bộ mau.

Theo cuộc mở mang kinh tế lý tài thì tình của chúng tôi còn chậm trễ lắm. Diện tích trong tỉnh trống rỗng mới có một phần tư mà thôi, còn bao nhiêu nữa thì đất cũng cao du song còn bỏ hoang nhàn cả thảy. Muốn khai phá phần đất

hoan ấy thành diễn cho mau (ấy là đến chúng tôi hết lòng ước vọng) thì Chánh Phủ phải đem lòng từ bi mà giúp sức mới được.

Xưa nay thì chúng tôi vẫn đã có lòng trông cậy nơi. Nay ngài đến viếng chúng tôi thì chúng chắc sự ước vọng của chúng tôi sẽ thành tựu được.

Chúng tôi đang trông cậy ngài diễn đặc cho hội của chúng tôi được thanh bạch. Chúng tôi kính chúc lòng thành mà tỏ lời cảm tạ ơn chiếu cố. Chúng tôi xin ngài dùng với chúng tôi một ly rượu mà mừng cho Đại-Pháp-Mân-Quốc toàn thắng, mà chúc cho thuộc địa Pháp Nam-kỳ thanh vương và chúc cho tình chúng tôi mau quăng khai đường kinh-lẽ.

Quan Nguyên-Soái Maspéro vạn tuế!

Quan Chủ tỉnh Boudinean vạn tuế!

Các hội Nông-nghiep Tương-lê vạn tuế!

Rút trong N. C. M. D.

Hội tin

Tổng An-Trường (Cán-thơ) từ ngày thấy Ban-biện Phau-khắc-Kỷ thi đồ chức Cai-tổng đến nay là gần hai năm rồi, chưa có ai thể chức Ban-biện. Từ ấy ấy những nay, cũng có nhiều người trong tổng muốn ra tranh chức ấy....

Mới đây Bồn-quán có hay rằng: Thấy Bùi-hữu-Dực là Hương-trưởng làng Mỹ-thuận đã đăng quan Nguyên-soái cấp bằng cho làm Ban-biện tổng An-trường.

Thấy Ban-biện Bùi-hữu-Dực đây trước có làm chức Thủ-Bộ 3 năm sau ra làm xã-trưởng hai năm tám tháng và làm Hương-trưởng 2 năm nay, kẻ lãnh đăng cấp bằng chức Ban-biện.

Bồn-quán rất mừng cho thấy Ban-biện Bùi-hữu-Dực và cầu chúc cho thấy từ đây biểu hoạn êm-dấm, thăng mây vững bước.

A. H. N. B.

Ai tin

Bồn-quán có tiếp đặng tin buồn rằng: linh nghiệm thân của M. André Nguyễn-văn-Trình Thông-phán sở Thương-Chánh tại Cán-thơ là ông Clément Nguyễn-văn-Hơn hưởng thọ được 73 tuổi mới từ trần hôm ngày 21 Jun 1919 tại Phụng-Hiệp (Cán-thơ). Cuộc sống chung được an bài hôm ngày 26 Jun 1919.

Bồn-quán kính gửi đôi lời tỏ tình ai diếu, trước xin phàn ơn cùng M. André Nguyễn-văn-Trình và qui quyến, sau cầu chúc cho linh hồn ông lão được khoái lạc cảnh thiên thai, an vui nơi bồng' đảo.

Bồn-quán kính diếu

Văn uyển

Nhơn cơn rãnh sách xưa thi cũ
Buồn dờ xem đọc thử ngâm nga
Họa may dặng giải cái cơn nóng nả
Tuây trong hồn củ truyến ra
Mấy bài thơ vào lòng đã ngân nga
Hay hay dờ dờ biên ra
Giúp vui cho bạn thi gia cơn buồn

Thi rằng: (1)

Hai vua ba chúa bấy thăng con
Răng chưa long lay.... chưa môn?...?
Nhân đặt thì giờ sanh cũng uống
Quau tài sáng đó chết thì chôn
Lầu đài thành quách trời muôn dặm
Bị cây cần dài đất một hòn
Chúng muốn sống thêm đôi tuổi nữa
Sợ ông Bành-Tổ tổng đồng môn

Tích xưa dấu dờ sờ sờ
Người nam kẻ bắc cời bờ khác nhau
Nhưng mà da cũng một màu
Cái giọng ăn nói khóc cười khác nhau

Hiềm gì một nỗi ho sâu
Thấy thi hay thấy biết đau cho vừa
Có bài thi đặt hồi xưa
Trạng luận thì có kết thừa lại không
Tôi xin biên lại vào trong
Kết thừa xin cậy thi ông tiếp vào
Thi rằng

.....?

.....?

Chương in năm móng bằng xanh lè
Nắng tấp đôi gỗ má đỏ hên
Chim sớm đưa sương rừng vắng giới
Vượn chiến rước gió nhánh tồn ten

.....?

.....?

Trông vào ai thấy ngân nga
Thi làm thiếu chữ biết mơ để gì
Cho nên gát bút cùng suy
Cậy tay thử giả thi gia luận bàn
Để chi sau trước huyệt đảng
Chấp vào chính đốn hoàn toàn bài thi

(Sau sẽ tiếp)

Pui-sơn-Hồ

CON TÊP THƠ

Nhỏ thỏ nhưng mà cũng có râu,
Nghĩ thân con tếp đáng mừng râu;
Ruột rá mấy chút gan nào thấy,
Thịt cá bao nhiêu sức có đâu;
Sung sướng chính nhờ đĩa ruộng rộng,
Thành thời vì cây vừng mương sâu;
Một mai chúng bắt ngay lưng chụ,
Hột óc e cho tiếng để lâu.

CỜ BẠC MA TRANH TIẾNG CỜ BẠC

Anh em khuyên rá dãi buồn đi,
Cờ bạc thiệt tôi có mấy khi;
Ăn bội ít sông ham bạc bển,
Thua thắm vài chực giận theo chi;

Bay giờ dĩ lỡ nên loan gở,
Năm lời đầu chơi cũng lựa thì;
Thế thốt những còn đoan với vợ,
Không tiền ta chẳng tới sông chi.
Vô-tiên-Tấn Hưng lễ ngã-ba (Bétre)

NGUYỆT-NGA KÝ GIỮ BÙI-ÔNG

hòa nguyên văn bài thơ trong báo An-hà số 122

Vân vãi hôn chổng hoặc biển linh
Xét soi cho thấy bợn đa tình
Tóc tơ đầu thiệp đánh huyền quanh
Hương lửa vì chàng kéo vầu tanh
Nuôi dưỡng bấy chầy trương mắt trắng
Đến bởi hôm sớm kíp mây xanh
Đôi lời tỏ với Bùi-ông bằng
Triết tiết đây toàn vẹn giữ mình.

Mademoiselle Xuân-Mai. (Mỹ-tho)

HOÀI TÌNH NHÂN TỰ THÂN

Bạc tình chi lắm hỡi ai ơi?
Nhân sắc sao mà bạc quá vơi?
Sầu khắc mơ màng nằm lại đây,
Năm canh trần trọc đứng rồi ngồi.
Gối nghiêng khó nỗi than duyên nợ,
Nệm chích khôn rồi thắm phận tôi.
Đen bạc mặc tình ai phụ rầy!
Thi chung ta giữ vẹn thi thôi.

(Long-ân-Sơn) Đạt-sĩ: Liễu-Đài.

HÒA NGUYÊN VẬN

Bài «bức-tranh Sơn-thủy» trong An-hà số 119

Trộm tài Tạo-Hóa về eo quanh
Cải cơ cho người khéo dạm thanh
Tất giấy dành thâu nguồn nước vực
Ngồi lòng dăm tia cụm non gành

Tòng de bóng mát che lùm cõ
 Hoa ở đơm nhành lướt bụi tranh
 Xuân hạ thu đông không đổi cảnh
 Trộm tài Tạo-Hóa về co quanh

T. T. Hương. (Singapore)

Kính mời bạn LÊ-TRUNG-THU bộ vận cho vui

VONG-PHU

Non cao hồng tré đứng trông mông.
 Cánh càn bà Lữ lướt dơi chông.
 Dấu dả tuyết sương đầu rười bạc.
 Gội nhuộm mưa nắng má phai hồng
 Mỏi qua lóng nhóng lùm mây trắng.
 Chiều lại chực chờ ngọn gió đông.
 Khán khán thương thay lòng chẳng mới
 Trơ trơ bích đá vững như đồng.

Thương-Hồ Louis Qui Singapore.

Mời cô MỸ-ĐƠN bộ vận cho vui.

Hòa nguyên vận bài thơ Chiêu thương
 phu trong tờ An-Hà số 107.

Đầu cho xứng lứa ấy thì mang,
 Lựa kén chồng buồn mới thăm doan;
 Lời lỡ đã đành nguồn từ hải,
 Đồi no cam chịu dặm thiên sang;
 Hư nên sao chắc khi rồng lớn,
 Phải quấy tua suy mấy nẻo đàng;
 Lựa lọc miễn là an lối phận,
 Chớ chèo chèo rộn mưa tình toan.

Bentre Hương lễ Vô-trường-Sanh.

Vì không duyên nợ ba sanh
 Làm chi đam thối khuynh thành trên người
 Vì không trăm tuổi gánh chung tình
 Ở khách trên chi lượng sắc khuynh
 Kiến động mới tư sao chả buộc
 Hổng nham chút mảnh lại trơ nhìn
 Xót lòng quân tử khi trắng rạng
 Bận chỉ anh hào lúc bóng chính
 Tài sắc ước đem duyên cá nước
 Ngàn thu thêm rặng chốn xuân đình

Thoại-Xuân (Báclieu)

(1) Trong Nam Phong có bài này nữa

Thơ Thấy Thuộc gởi cho tình nhân

BÁN HẠ từ cô đời gót, LIÊN KIỂU QUÂN TỬ
 co tay, LỜI NHƠN NGÔN CHỈ THIẾT LÒNG NẤY,
 tình CAM THẢO QUYẾT MÌNH ĐẠ ĐÓ, THỰC ĐỊA
 ngựa giả quen ngỏ, HOÀI SƠN CON ÉN LẠC
 đàng, KIẾN SẦU Ở LẠI CÁN-giang, KẾT CÁN
 đó về Xóm cũ, VƯỜN TỬ HUYỀN ĐỪNG CHỜ
 lăm bụi, ĐẤT THUONG DUNG HÁ ĐỂ BÙNG LẤY

Thiệt là:

Một mình thương gió nhớ mây,
 Thương người người có thương đây
 [chúc nào?
 Trách ai thả lý gieo đào,
 Lấp giòng lá thắm ngăn rào chiêm xanh!

Vậy có bài thơ rằng:

Đôi lời tỏ với bạn KIM ANH,
 Nữ phụ A GIAO DIỄU CHỈ MÀNH.
 CAM TOẠI NỖ ĐÀNH LÒNG THỰC ĐOAN,
 HUYỀN MINH XIN NHÚ CHÚC LƯU HÀNH.

Lời nguyên xưa phú có OAI LINH, tiếng
 hèn cũ đánh phân LIỀNG NHỰT, CỬA MẠCH
 môn khôn than cùng THẦN KIẾC, SÔNG
 THUY NGÂN KHÓ HẸN VỚI MA HOÀNG, SẦU
 tây phượng phắc gió BẠCH ĐÀNG, THẮM
 bắc ngậm ngùi hoa XÍCH THUỘC, CỬ MẠCH
 đó đà toan lách bước, CHÂU SA ĐÂY ƠM
 lấy khối tình, GIẬN MA NHƠN ĐEM LỜI
 chẳng linh, TRÁCH QỦ TIỀN GỞI LỜI KHỎN
 thẩu, TRULO QUA ĐẠ BẰNG NHỚ BẬU, BẠC
 hà lòng ấy ở ai! DƯ LƯƠNG TỪ LÚC CHIA
 hai, KHIẾM THIẾT NHỚ CƠN LÈ MỘT.

PHÒNG KÝ CHĂNG MAI THÌ MỘT, HIỆP HOAN
 không sớm thì chiều, QUA LÂU TIN CÁ NỖI
 điều, TRINH NỮ THƠ NHÀN KHÁN QUÁ.

Nay thơ

Xuân-Ngươn (Mỹtho)

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 5 175

Đông-Dương..... 5 70

Giá lúa

Từ 4\$30 cho đến 4\$45 một tạ, tùy
 theo thứ lúa.

CANTHO

RỦI MÀ MAY.— Trong mấy ngày, 19,
 20, 21 juin 1919, có nhiều luồng gió lớn
 lắm! Gió đến đổi sập nhà chiêm ghe.

Như ngày 21 Juin 1919.— Chú xã Th...
 ở làng Đông-thành Trung đi mời thầy
 Phó-tổng (về việc cúng thần ngày 27,
 28 tháng 5 Annam). Khi trở về ghe đi
 dọc theo mé sông-cái, xảy bị một luồng
 gió rất to, làm cho sóng dổi, đập ghe vào
 bờ đất hể nát cái mũi. Chú xã thấy vậy
 sợ e chiêm ghe mất đồ! nên mau nhảy
 xuống bãi mà nưng chiếc ghe với 2 tên
 trạo và chú biện... Rồi thay! gió càng
 lớn, sóng càng to, dổi, đập làm cho ghe
 phải nghiêng ợp... chiêm.

Đã rủi, lại rủi thêm, vì chú xã bạn cái
 áo gilet trong túi có để 60\$00 (bạc giấy)
 lúc nhảy xuống nước thì sợ e ước; nên
 cởi áo gilet để trên ghe chẳng dè ghe
 bị chiêm, áo gilet trôi mất! — Đương
 cơn rối rắm như thế, chú xã không nhớ
 việc gì... nên cái quần lảnh đen bạn trong
 mình bị sóng đánh tạt cũng vượt trôi
 mất... mà không hay...? (quên lừng!)

Thương hại cho chú xã bị trận gió rất
 hung, nhưng mà, xét cũng là may đó.
 Vì ghe đi dọc theo mé-sông, chớ chỉ nhắm
 lúc ghe đi ngang giữa sông cái mà bị trận
 gió này... thì kỳ cùng-thần trời đây ắt
 phải thiếu mất chú xã rồi...! Ấy là
 rủi mà may đó!

HẾT CƠN THẦN THÍCH TỚI CƠN THỦ
 NGHỊCH.— Đời hàng vì: hể là, thích bấy

nhiên, hận cũng bấy nhiêu. Như lại
 Cantho-ville, mất thường thấy tên A...
 với N... hai gã chơi với nhau coi mỗi cũng
 là tâm đầu, ý hiệp. Khi nào A... ở đâu thì
 N... ở đó. Cũng vì bởi: tiền tài phân
 nhưn nghĩa (sách nói không lầm!) A...
 khiếm khuyết mượn N... tiền bạc chi đó.
 Chẳng rõ bạc ấy thế nào? A... nói
 có, N... nói không. làm cho tình bằng
 hữu một ngày một lợi. Buổi chiều thứ
 hai 23 Juin 1919, giữa đường N... gặp
 A... hỏi chuyện tiền mượn ngày nọ. 2
 đàng bâu đầu còn dùng lời đối đáp, sau
 kẻ xách guốc người cầm giày ra tay đấu
 đã. Thử sức với nhau một cặp, 2 đàng
 coi bộ mệt, ngừng tay.... nói! Thôi....
 bữa nay, bấy nhiêu đó cũng đủ, 2 ta
 còn ngày tái chiến. Nói rồi một người
 đi một ngã.... khen.... khen là khen
 giày guốc đập nhau cũng là đau chớ,
 nhưng mà không la «Phủ-lịch» gì ráo...!

BAC-LIỀU

THÍCH-KHÁCH.— Đêm 10 rặng mặt 11
 juin 1919, Thị T... nhà ở đường La-
 mothe de Carrier, đang ở trong nhà bông
 nghe có tiếng người kêu cửa. Ờ hờ Thị
 T... vừa mở cửa miệng hỏi ai, liền bị
 chém một dao máu rạ lại lảng. Rồi cho
 Thị T... chẳng rõ tên thích khách đó là
 ai mà nói. Thương tích Thị T... coi rất
 trọng bèn điệu vô nhà thương cho quan
 thấy cứu cấp.

Nghe lại Thị T... này vẫn là một ở bán
 phấn buôn hương. Thế khi có dạ: tham
 đó bỏ dăng... chơi là quên lữ... hay
 là yếm sựn nghinh tàn... nên mới sanh
 thù oán, thì phải?...?

Một cặp oan ương

(Tiếp theo)

Thiệt là:

Anh hùng thất vận lên rừng

Đồn cũ đốt than độ nhật

Khương-bửu Sanh hay tin anh như vậy rất buồn, lại giận Lý-phú-Cường hơn nữa. Như vậy chớ chẳng quên dạng nàng Lý-cẩm-Nhung, hàng mơ hình tượng dạng, trông cho gặp mặt đặng phân trần phải quấy. Nhiều khi chiêm bao thấy nằm kề an ái, chừng thức dậy Khương-bửu-Sanh dầu dàu, làm khuấy chẳng đặng.

Lý-phú-Cường mang bệnh cảm

Lý-phú-Cang đuổi con quấy

Nói về ngày kia trong nhà đi khỏi hết vẩn vơ, Lý-phú-Cường bèn kêu Lưu-thiệu Đứơc mà nói rằng: «Trong thế mi thường tưởng ta đau nằm hoài một chỗ, không biết đến chi, nay ta mới phân cho mi rõ rã mi đó có ta với Hằng-Phương rồi cẩu cội, nay Hằng-Phương chết rồi còn có một mình ta biết mà thôi. Còn như Cẩm-Nhung ta chắc chẳng phải con ta, ấy là trái tình oan của mi và Khương-trí-Ngọc. Xưa mi rước Khương-trí-Ngọc nơi phòng trước nói những điều chi, còn nhớ hay không? có phải mấy lời này chẳng?... tình nhân ơi... xa cách tình nhân... trẻ dại Cẩm-Nhung... tôi là Khương-trí-Ngọc... Mấy lời ấy ai nói đó?

Lưu-thiệu-Đứơc nghĩ là chuyện Mỹ-nhan đã lâu, nên tỏ cùng chống mà giải lấy mình, liền trả lời rằng: Chẳng không tưởng phải quấy, với nghi cho thiếp rất oan, tệ ấy cũng bởi chẳng, vì anh em phân cách, đều phải trái chẳng hay, việc nên hư chẳng rõ, như Lý-mỹ-Nhang là

cháu gái, mẹ mất sớm chẳng ai, cha làm thi độc sách cả ngày, chẳng đoái tới đào thơ phận gái. Ngày kia gặp họ Khương lòng phải, cùng Trí-Ngọc giao tình, đến chừng Khương-trí-Ngọc tách Bắc-Kinh, thì nàng mới bửa ơm thai mà sâu nạo. Chẳng biết cùng ai phân tỏ nàng mới đến thiếp than dài, nếu không lấy đức hiền bầy, thì nàng tui bầy mình cho hết kiếp. Thiếp bèn sanh một kẻ, nàng với người vú nàng khi nhỏ là Tiểu-khả-Biến, giả có việc đến Nam-Kinh, nương náu nuôi nàng sanh đẻ. Sanh đặng một trai, nàng đặt tên là Khương-cẩm-Nhung, mượn người tên là Thái-Lập ở xóm Vĩnh-Hạ nuôi dưỡng. Hôm trước thiếp muốn làm hai đứa gặp nhau mà kết cấu một lời cho chắc khéo Mỹ-Nhan ngại hoài tội nghiệp, dỗi cẩm Trí-Ngọc dùng cơm, đặng dợt Mỹ-Nhan sang đến. Lời chàng nghe đó quá chúng nó nói chớ ai, cùng nhau giao kết thể nguyên chuyện vãn tại nơi phòng trước.»

Lý-phú-Cường nghe rõ đầu đuôi, biết mình làm rồi lớn, vì ngại nghi tội ác biết bao, con càng dưng châu báu ngọc ngà, lại vùn buội như trợn kiếp. Nghĩ đến đó ghen ngào, thở chẳng ra hơi, bực máu chết giặc.

Lưu-thiệu-Đứơc và Lý-cẩm-Nhung xúm lại hỏi đem lửa mà hơ, đồ thuốc men giấy iau mới tỉnh, mà nói năng chẳng đặng một lời, từ đó câm luôn.

(Sau sẽ tiếp theo)

Huỳnh-bá-Tứơng.

Minh-Lương. — Rachel-gia.

Truyện này in rồi và có bán tại nhà in An-Hà, (Cantho) giá 4 cuốn là 0\$35, mua nhiều vé bán tính giá nhẹ hơn.

BÁN

1 cái xe hơi 4 chỗ ngồi, hiệu Peugeot còn tinh hảo. 4 cái caoutchouc mới thay

Giá..... 1300\$00

Muốn mua xin viết thư cho Báo quán An-Hà mà thương nghị.

Vô văn học hiệu

Trường học của Ông Võ-văn-Thơm lập, gọi là 'Vô-Văn, học Hiệu' đã khai từ hôm 4 Novembre 1918. Nay được 50 trò nam và nữ vào trường

Thấy giáo cán mần con nít học mau tàu phát vô cùng.

Tiến học và ăn, ngủ phải đồng trước tín giá như vậy.

Học ngoài (không ăn ngủ).....4\$

Học và ăn buổi trưa,7

Học và ăn ba buổi, ngủ

tại trường 12

Như ai dùng giày Quốc-trái mà đóng tiền trường cho con cháu học, thì Ông Đốc học trường Vô-văn cùng thấu, cứ mỗi phiếu 100 francs thì kể là:16\$

Bữa 13 Juillet bài trường tới 15 Août thì tựu, còn kỳ bài trường Tết thì cứ rằm tháng chạp bài, qua rằm tháng giêng thì tựu. Bà con cô bác ai có dịp đi Cấtnơ ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ ăn, chỗ ngủ.

Ai có cần hỏi thăm điều gì, xin gởi thư cho Ông Võ-văn-Thơm, thì lập tức có thư trả lời

BÁN

1 cái máy hơi sức mạnh 6 ngựa, có đồ đồ phụ tùng sáng sủa, (carburateur magneto, boîte de changement de marche)

Mua về gắn vô ca-nốt liền lăm.

Giá..... 200\$00

Muốn mua xin viết thư thương nghị nơi Báo quán An-Hà.

LOI RAO

Tại nhà in Hậu-Giang Cantho có bán hộp để đựng đồ cho học trò dùng kéo là PLUMIER; trong hộp ấy có:

1 cây viết chì đen, thứ tốt

1 cây viết chì đầu xanh, đầu đỏ

1 cây viết mực có găm ngòi viết

Giá mỗi hộp là 0\$40

Tiền gởi phụ thêm. 0\$10

Cũng có bán các món khác nữa, giá rẻ lăm, xin viết thư thương nghị.

Kính cáo

MỸ KỸ

TIỆM HỌA CHƠN DUNG VÀ KHÁC CON ĐÀU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có làm mà đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mở thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều hảo mốt theo lá nhân hiệu, vân vân.

Một bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô hổ, nước thuốc mực Tàu, viết chì than, họa biền liễn và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tons genres.

Thương-ngọc-Giu cần khải

HIỆU MÓI Trần Mạnh

Ở đường mé-sông, gần cầu tàu Khách-Tru—**Cantho**

Có bán đủ thứ: Rượu-tây, đồ-hộp, thuốc bút (TABACS ET CIGARETTES) thuốc-tây (PRODUITS PHARMACEUTIQUES) dù, nón, khăn sách, truyện, thơ, tuồng, giấy, mực, và các thứ vật dụng theo thể-cách kim-thời, vân vân.....

Kính cùg Luc-chau Quận-từ

Tiệm tôi mới lập, bán đủ các thứ hàng hóa đã kể trên đây; chẳng những là ngon và tốt, lại còn giá rẻ hơn các nơi

Tôi có lãnh bản CONTRE REMBOURSEMENT cho những người ở xa (ngoại tỉnh, hay là xa cách châu thổ) có cần dùng món chi, chẳng hạn, cứ việc viết thư cho tôi thì tôi liền gửi món ấy đến cho chứ-tồn lập tức. Nói tóm lại đến là: chứ-tồn có cần dùng vật chi, ở tại Cantho có bán, thì tôi cũng có thể mà gửi ngay cho chứ-tồn được vậy.

Xin chứ-tồn Quý-khách, tương-tinh đồng-ban, ra ơn chiếu-cổ, giúp nhau, đừng mau tấn-bộ trong nẻo thương-trường, thì ơn ấy rất nên thâm-cảm.

TRẦN-MẠNH kính cáo.

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÀN-PHƯỚC

Đường kin lập—**Cantho**

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LA CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy rõ, tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon. Cách làm sạch sẽ, bánh thì dẻo trong ruột kiến có rỗng nước kiến lén

không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đóng bạng trông cuộc thương mãi.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Cáo bạch

Có bán các viết "PORTE-PLUMES À RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ"

không sét, không mòn. Có khẩu (AGRAF) một đầu thì bút viết, còn đầu kia thì viết chì (PORTEMINE); có phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chì để thay. Cây viết này nếu dùng giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo các viết năm cái, một đồng của khách-tru bán đó.

Mua về, nếu

xài không dặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại. Bỏ hiệu sẽ trả tiền lại đủ.

Giá một cây là (có hộp, có compte-goutte) **4\$50** Mua nguyên lỗ về bán lại càng tính giá nhẹ hơn nhiều.

Trữ bán tại nhà in An-Hà
CANTHO

記善曾

TẶNG THIÊN KỶ

DIT

TẶNG-NHAI

Entrepreneur des travaux de construction
(Cantho-Ville)

Lãnh soát các công việc

— HỒ VÀ MỘC —

CẮT NHÀ—LÀM HÀNG RÀO—ĐÚC CỐNG BẰNG
ĐÁ TRỨNG— CIMENT— ĐÓNG CỬA LÁ SÁCH— CỬA
LÒNG HỒ— VẪN HOA TÂY.

Quyết làm ăn bền vững, tôi cứ lấy mực thành tính làm đầu.

Các việc tôi lãnh, thì tôi hết lòng lo lắng cho toàn vẹn, cho mau mánh, những thợ của tôi đều là thợ lựa, rút tay giỏi khéo không mà thối. Xin trong chứ quân từ, ai muốn mượn tôi làm việc chi thì khá viết thư cho tôi, hay là dờn gót đến nhà tôi CHAU-THÀNH CANTHO, ĐƯỜNG SAINTENOY (CẦU TÀU LỚN) NGANG CỬA QUAN TRẠNG-SU GALLOIS MONTBRUN MÀ THƯƠNG NGHỊ—Còn về việc tờ giấy chi chẳng hạn, nếu có dấu hiệu tôi mà không có chữ tôi ký vào, xin chứ ông khá lưu ý rằng đó là không phải của tôi thật, vậy nên tôi chẳng hề nhình biết tới tờ giấy ấy bao giờ

TẶNG-NHAI

Cẩn-khải

Hậu thành

Giao tiếp thương mãi hội

CU LAO MÂY—CANTHO

Hội mua và bán lúa.

Định số vốn là mười ngàn tạ lúa (100000 lbs)

Hùn mỗi phần là 50 tạ, hoặc muốn

bùn bạc tính theo số lúa trên đây, vì nào muốn bún mấy phần tùy ý.

Hội này có điều lệ, giấy tờ chắc chắn tính mánh mùa lúa chịu lời.

Cứ xin quý vị sáng lòng hiệp vốn mà lo đều ích lợi chung và mở đường thương cho hạn mình mau nhẹ bước.

Như muốn hỏi đều chi trong việc hội xin viết thư cho M. Nguyễn-văn-Tứ chủ hội Thương-mãi sẽ hồi âm lập tức.

Thương xã hội cần khải.

Một việc khá lắm

Có quan Giám Đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sớ ruộng của ngài, ở tại Tháp mười (Mỹtho) sớ thứ nhất được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sớ thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xáng mở vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thặng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vaico cũng dễ lắm.

Hai sớ ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá hi nữa hết; lại sáng trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sớ đất khác kề cận với hai sớ ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao gia bán.

Hai sớ ruộng của quan giám đốc Quesnel, thuê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn gĩa.

Ai muốn mua hai sớ đất ấy xin gửi thư cho quan Giám đốc Quesnel tại Saigon, hay là gửi cho sớ Nhứt trình An-hà tại Cẩn-thơ mà thương nghị và đến xem bản đồ thì hiểu rõ.

QUẢN TÍN KÝ ĐẠI DƯỢC PHÒNG

CHỦ NHƠN: LÊ-TAON

60, Rue de canton, 60.- Cholou

Cung tạ Minh Y

A Monsieur QUẢN-TÍN-KÝ ĐẠI-DƯỢC PHÒNG

Tôi rất cảm ơn tiệm HIỆP-AN có gửi đến cho tôi một hộp thuốc QUẢN TỰ TRẮNG CÀNG HOÀNG và một hộp SÂM NHUNG BỔ THẬN HOÀN hiệu Quản-Đức-Tế. Tôi dùng biết sức mạnh, da tăng khí huyết trắng kiên tinh thần sự coi ngó sáng tỏ mới biết là thuốc của ông chế theo kiem thời thiết là thần hiệu, rõ ràng Quản-Tế thiên hạ, bổ ích cho dân quốc thiết công đức của ông đáng ghi vào thẻ bạc.

Biên-Tu lãnh khánh bùa tĩn

Chánh báo phẩm

NGUYỄN-NHƯ-CANH thơ bái

SÂM NHUNG BỔ THẬN HOÀN (THUỐC BỔ THẬN GIÁ SÂM NHUNG)

Dám tưởng trong thân thể con người, thân là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên thất dưỡng thì phải mau dùng thuốc mà bồi bổ tinh thần mới đáng mạnh giới. Nền tiệm tôi gần lòng hiệp chế hoàn thuốc này công hiệu hạng nhất, điều hòa huyết mạch bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tĩ vị, bồi khí song thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, hoặc bởi di tinh, bạch trược, lậu tinh tiết dầm dể, mồ hôi lai láng hoặc hạ nguơ suy nhược, thận kém tinh hàn cử động yếu ớt, lỗ tay chảy nước, mỗi gối đau lưng. Các chứng về hư tổn mà sanh, dùng đến thuốc này dường cây khô được nhuận mưa móc, sung túc tinh thần nở nang da thịt.

Mỗi hộp sáu hoàn giá là sáu cật (0\$60)

THIÊN KIM BẢO KHÔN ĐƠN (THUỐC BỔ KHÔN (ĐƠN BÀ) CHƯỞNG TỬ)

Thuốc này trị bệnh đờn bà con gái huyết khí suy nhược, thân thể ốm o, nhao sắc vỏ vàng, đường kinh không đúng kỳ hoặc trễ hoặc sục, bạch đới hạ, huyết bạch hoặc nhiều hoặc ít, huyết ban, lậu, hư thai, tiểu sảng, nơi tử cung lạnh chạp con, hoặc sung sức quá bội, ngăn trở đường sanh dục, chạp thai nghén, hoặc con gái lớn lên bề đường kinh, bón huyết làm lớn bụng. Ăn ngủ không ngon, no hơi, nhứt đầu sanh chứng nhứt gân, mỗi lưng đau bụng, khi nhiều khi ít, không chừng, hoặc đờn bà có thai, bệnh trờng lên. Các chứng hư tổn dùng đến thuốc này thì lành mạnh. Bồi bổ khí huyết, chường tử lương phương.

Mỗi hộp 2 hoàn giá bán (1\$00)

PHARMACIE SHANGHAI

TRÔNG RĂNG VÀ THAY CỎN MẮT

Chủ nhơn TRIỀU-CUONG

Một tiệm lớn ở tại đường Marins, số 188—Cholon

Một tiệm mới ở tại đường Galliéni, số 3—Saigon

(Ngang nhà giầy xe lửa Saigon-Cholon gần chợ Mới)

Bổn Dược Phòng có trữ bán nhiều thứ thuốc rất nên thần hiệu đều có dùng cái nhãn «Con Bướm Bướm» làm tin; chứ qui vị có mua thuốc của tiệm tôi, hãy nài cho được cái nhãn «Con Bướm Bướm» mới là thiệt thuốc của tiệm tôi, kéo làm thứ giả uống vào thêm hại.

Bổn Dược Phòng có gửi thuốc tại nhà M. THÁI-KY-SON, ở đường Pellerin số 23-Saigon bán giùm y giả của tiệm tôi, hứ qui vị ở trong Lục. Cháu có cần dùng thuốc của tiệm tôi, xin viết thư cho hay sang long gọi cách Contre remboursement. Còn tiền gửi về thần chủ phải chịu.

DỤC CỬI KHAI THAN TỐC

THỈNH THÍ THỮ LAM

13.— Trái à-na chế nên thuốc ho

Phạm bị chứng ho ấy phần nhiễm bởi Phong hàn ngoại cảm nhập vào phổi làm cho ngấn hơi thở mới sanh ra chứng ho, cho nên mới ho, thì mau trị chớ để lâu ắt tánh mạng rất hiểm nghèo. Các thầy danh y bên Đông tây hiệp ý xét kỹ chế ra thứ Cà-na này có làm thuốc rất hay hơn các phương khác độc lòng truyền để cứu dân độ thế trong cuộc vệ sanh bạng nhứt; dầu đờn ông đờn bà con nít chỉ hể ho có đàm, ho tắc tiếng, ho cả ngày cả đêm bởi trái thời tiết mà ho, các chứng ho, bất luận lâu mau, hể dùng đến trái Cà-na này mà ngậm tức thì thấy công hiệu thượng phẩm.

Người lớn mỗi lần ngậm hai trái, còn con nít từ 5 tuổi đến 10 tuổi mỗi lần ngậm một trái, mỗi ngày ngậm ba bốn lần thì thấy thông khí tang đàm hết ho bằng như không bệnh bằng ngày dùng dôi ba trái cũng có ích lắm, la sanh nước miếng đã khác, giúp sức khỏe tinh thần, thông tĩ vị, tiêu thực, thiệt là một thứ thuốc bổ phế trị ho rất thần hiệu vô cùng, xin chư qui vị dùng tới thử thì mới rõ là một thứ thuốc ho rất hay hơn các thứ khác.

Mỗi hộp chắc giá là..... 0\$20

12 hộp chắc giá là..... 2 00

HUỆ LIỀU CHỈ THÔNG THANH ĐỘC HOAN

(7) Thuốc trị các chứng sang độc

Chứng sang độc (Huệ-Liêu) là một chứng hại to, hể nặng thì hại cho chứng độc, còn nhẹ thì hại bởu thân; há ai lại không biết gọi là bệnh sang độc hay biến nhiều chứng bệnh rất hiểm nghèo, hoặc là dương mai, hoặc là mọc mực cùng mình hoặc nơi đầu âm lỗ, hoặc nơi dương vật có mọc như ghẻ trầy lở, hoặc ngứa nhứt, hoặc lậu độc các thứ ghê vểchứng sang độc thì đều làm hại cho thân thể nếu không gặp thuốc cho thiệt hay mà trị thì độc nhập vào xương cốt làm cho nhứt gân, mỗi tay mỗi chơn, đi đứng chẳng yên, sanh ra mất máu, mặt mày xanh xao khô khang tĩ vị.

Cho nên Bổn Dược Phòng xét kỹ mà chế hườn thuốc này đã dễ uống mà mùi lại thơm ngọt dùng liền thấy công hiệu như thần, dám chắc chắc có thuốc nào hơn đặng. Phạm bệnh sang độc bất luận đờn ông đờn bà, già hay trẻ hể mang chứng sang độc như đã nói trên đây bất luận lâu mau hể dùng đến thuốc này táng các thứ độc, liếng lạt da thịt như củ, hết nhứt hết mòi mà lại trừ tuyệt gốc độc trong mình, không còn tái phát lại nữa, mà lại khôi lỏẻ hàn tự về ngày sau. (Là sau con mạnh giỏi luôn luôn.)

Cách dùng: Mỗi lần uống một muỗng với nước trà, mỗi ngày uống hai lần, sớm mới thức dậy uống một muỗng, và tối trước khi đi ngủ uống một muỗng. Mỗi hộp đều có cái nhãn «Con bướm bướm» mới là thiệt thuốc của Bổn hiệu Tại Saigon, nhà số 23 đường Pellerin, có trữ bán lẻ.

THIỆT GIA

Mỗi hộp..... 1\$50

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Géomètre civil

Longxuyen — Chaudoc — Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ong Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGẠCH

LONGXUYEN—CHAUDOC—SADEC

Lãnh đạc điền thổ,

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sản,

Công chuyện làm kỹ

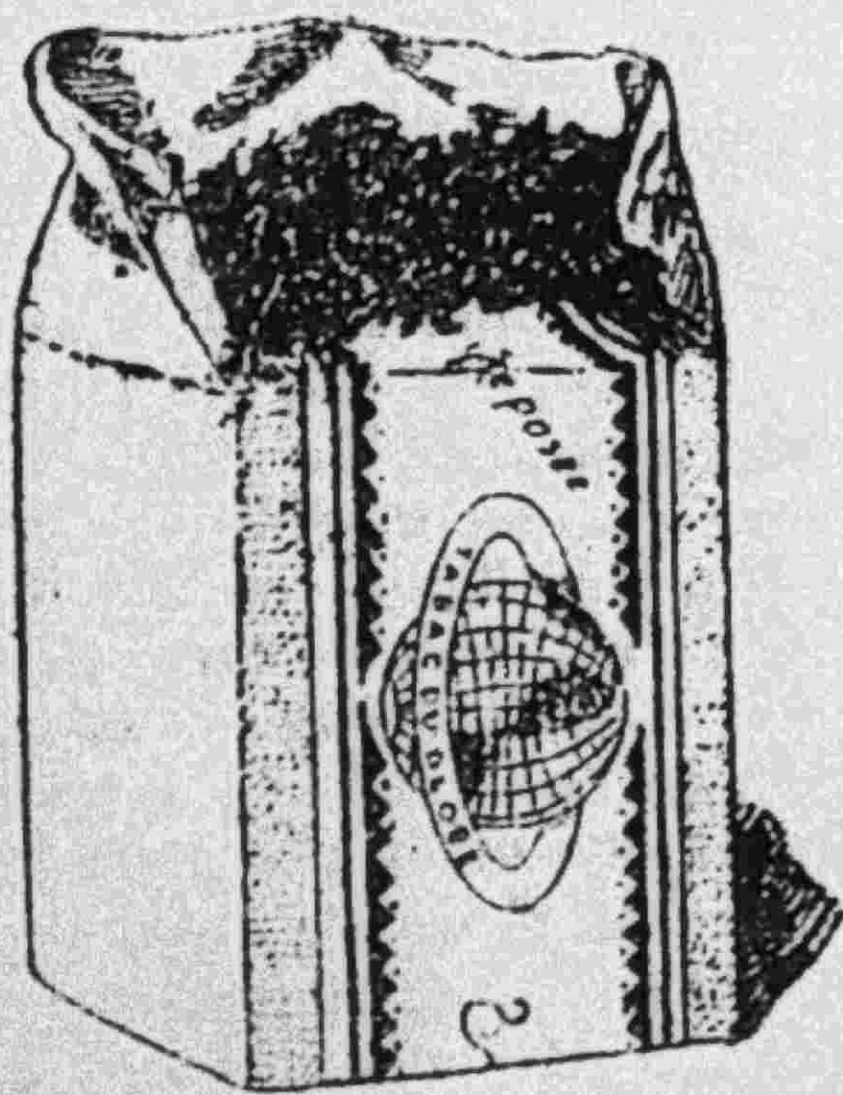
cang và tín giá nhẹ

Biên chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị

Thuốc gói hiệu Globe

(TRAI ĐẤT)

Mấy tay thường dùng thuốc đến cho thuốc Gói-lốp là dưng, khỏi thơm, hút không khô cổ.

Một mình hãng DENIS-FRÈRES có trữ bán sỉ mà thôi.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRÁI ĐẤT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều.

Hút dả ngon, để đánh lâu được không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS FRÈRES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ, tại nhà in Hậu Giang, Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyền thi hã ch như trường-tòa.

Sách này có 156 trang và có đủ kiện yết thị, lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VAN-MÊN mới dọn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gởi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang Cần-thơ, mà mua.

Kính cáo.

Le Gérant: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Cantho. — Imp. de l'Ouest
Lu et apud me aut publication
Cantho, le 5 juillet 1919
Li ba chuan si hien